

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Titel:

Internetconsultatie Wet implementatie richtlijn btw in het digitale tijdperk inzake de platformeconomie

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Aanbieders van diensten van kortetermijnverhuur van accommodatie en passagiersvervoer over de weg, al dan niet via een platform.

Platforms die genoemde diensten faciliteren.

Belangengroepen die de belangen van bovenstaande personen behartigen.

De afnemers van bovengenoemde diensten, al dan niet via een platform.

De uitvoerende instantie van de nieuwe btw-regels: de Belastingdienst.

Regelgevende instanties: de Europese Commissie (DG TAXUD), de Ministeries van Financiën, Economische Zaken (EZ), Infrastructuur & Waterstaat (I&W) en Asiel en Migratie (A&M).

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Bovenstaande aanbieders, platforms en professionele partijen die hen adviseren over de fiscaal-juridische aspecten van de btw-behandeling van deze diensten.

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

Vanaf het moment van publicatie van het Europese voorstel voor een Richtlijn en tijdens zowel de onderhandelingen daarover als de voorbereiding en uitwerking van deze conceptwetgeving hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden met belanghebbenden. Voornamelijk door middel van bijeenkomsten bij VNO/NCW-MKB Nederland met platforms maar ook enkele bilaterale gesprekken, onder meer met Koninklijke Horeca Nederland, HISWA-RECRON en Koninklijk Vervoer Nederland alsmede met de departementen van EZ, I&W en A&M.

Daarnaast heeft over de uitvoeringsaspecten vanaf het begin van de onderhandelingen afstemming plaatsgevonden met de Belastingdienst.

1. Wat is het probleem?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het probleem?

Het huidige btw-stelsel sluit onvoldoende aan op de digitale platformeconomie, waardoor naleving en handhaving bemoeilijkt worden en concurrentievervalsing optreedt. De Europese Commissie heeft twee sectoren binnen de platformeconomie geïdentificeerd waarin platforms een grote rol spelen en waarin (mogelijk) een ongelijk speelveld bestaat tussen verschillende soorten aanbieders. Dit betreft de sectoren kortetermijnverhuur van accommodatie en passagiersvervoer over de weg.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

Door de voortgaande digitalisering van de economie en het aanzienlijk toegenomen gebruik van het internet zijn nieuwe bedrijfsmodellen ontstaan die bij de totstandkoming van het Europese btw-stelsel niet als zodanig zijn voorzien. Dit vraagt om modernisering en harmonisering van de btw-regels zodat deze beter aansluiten bij de platformeconomie.

Voorheen was de gangbare opvatting dat btw-ondernemers geen substantiële marktconcurrentie ondervinden van kleine aanbieders die geen btw berekenen. Denk hierbij aan particulieren die zich niet (hoeven) te registreren voor de btw (of zich dat niet realiseren) en ondernemers die een vrijstelling voor kleine ondernemers (KOR) toepassen. De platformeconomie heeft echter nieuwe bedrijfsmodellen mogelijk gemaakt, die deze situatie hebben veranderd. In Europa kunnen de prijzen van accommodatie die via een platform worden verhuurd gemiddeld ongeveer 8% tot 17% lager liggen dan het gemiddelde dagtarief van een regionaal hotel. Dat kan wijzen op een bepaalde mate van concurrentievervalsing tussen 'traditionele bedrijven' en de (kleine) aanbieders/ondernemers die via dit soort nieuwe bedrijfsmodellen accommodatie kunnen aanbieden zonder daarover btw verschuldigd te zijn.

c) Wat is de omvang van het probleem?

Uit gegevens van de studie "Btw in het digitale tijdperk"¹ blijkt dat tot 70% van alle onderliggende ondernemers die via een platform presteren niet voor de btw is geregistreerd (hoewel dit varieert naargelang het soort ondernemer en platform). Voor Nederland lijkt te gelden dat met name in de sector kortetermijnverhuur van accommodatie sprake is van concurrentievervalsing tussen kleine aanbieders en traditionele/professionele aanbieders.

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

De hiervoor genoemde studie² heeft ten aanzien van het huidige beleid vastgesteld dat er drie algemene probleemgebieden zijn:

1) Onduidelijke en niet-geharmoniseerde btw-regels met betrekking tot:

- (i) de belastingplichtige status van de aanbieder,
- (ii) de aard van de faciliterende diensten van platforms en hun plaats van levering, en
- (iii) de rapportage- en administratieverplichtingen.

2) Moeilijkheden bij het handhaven van de naleving van de btw-regels in de platformeconomie (door belastingautoriteiten).

3) Gebrek aan gelijkheid en neutraliteit op het gebied van btw (tussen verschillende typen aanbieders).

¹ VAT In the Digital Age, final report, volume 2, The VAT Treatment of the Platform Economy; door Economisti Associati, Oxford Research, CASE, Wavestone, Hédeos, Mazars, Desmeyere Services and Università di Urbino.

² Summary VAT in the Digital Age - Final Report Executive Summary, December 7th 2022.

- e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Dan blijft de situatie zoals hiervoor beschreven in stand. Het tot stand brengen van gelijke concurrentievoorwaarden voor alle marktdeelnemers en verdergaande handhavingsmogelijkheden voor de Belastingdienst rechtvaardigen overheidsingrijpen.

Los daarvan volgt uit Unierecht dat deze richtlijn moet worden geïmplementeerd. De uiterste deadline voor omzetting van de richtlijn in nationale wetgeving is gesteld op 1 juli 2028. Uiterlijk vanaf 1 januari 2030 moet lidstaten de nieuwe regels ook daadwerkelijk toepassen.

Indien de overheid niets doet (nuloptie), blijft implementatie van verplicht Europees recht uit. Dit zal leiden tot inbreukprocedures door de Europese Commissie.

2. Wat is het beoogde doel?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

1) Het moderniseren van de btw-regels met het oog op nieuwe digitale bedrijfsmodellen zodat die regels eenduidig daarop kunnen worden toegepast.
2) Het creëren van een gelijk speelveld voor EU-bedrijven door vergelijkbare verplichtingen en aansprakelijkheden op te leggen, ongeacht of het om een traditioneel of een digitaal bedrijfsmodel gaat.
3) Het verbeteren van de mogelijkheden voor belastingautoriteiten wat betreft het toezicht op en de handhaving van de naleving van btw-verplichtingen van ondernemers.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

SDG 8 – Eerlijk werk en economische groei
SDG 10 – Ongelijkheid verminderen

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Het doel van de voorgestelde platformfictie is om concurrentievervalsing weg te nemen die ontstaat als gevolg van een verschillende behandeling voor de btw tussen de uiteenlopende aanbieders in de sectoren kortetermijnverhuur van accommodatie en passagiersvervoer over de weg.

Van andere kansrijke beleidsopties is geen sprake. Het wetsvoorstel betreft een implementatie/uitvoering van verplichte Europese regelgeving. Er zijn geen andere beleidsinstrumenten waarmee dit doel kan worden gerealiseerd.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

De beleidsopties voor lidstaten bij het implementeren van deze regels zijn beperkt. Eén beleidskeuze die lidstaten wel moeten maken is het al dan niet gebruik maken van de zogenoemde uitzondering van de zogenoemde Kleine ondernemers regeling (afgekort als KOR in Nederland).

Lidstaten die van oordeel zijn dat er op hun grondgebied geen sprake is van concurrentievervalsing, wordt de mogelijkheid geboden om KOR-ondernemers die aldaar gebruikmaken van de KOR-regeling (vrijstelling in Nederland) uit te sluiten van de maatregel. Het platform hoeft dan over hun (onderliggende) prestatie géén btw te voldoen, ondanks dat de KOR-ondernemer ook géén btw voldoet wegens het toepassen van de KOR-vrijstelling.

In de Nederlandse context is geen evidente concurrentievervalsing waarneembaar tussen KOR-ondernemers en reguliere btw-ondernemers in de sector van passagiersvervoer over de weg. Daarom bevat dit wetsvoorstel een KOR-uitzondering voor deze sector en wordt dus voor die specifieke sector gebruikgemaakt van genoemde beleidsoptie.

In de sector van kortetermijnverhuur van accommodatie is er wel sprake van concurrentievervalsing. Daarom wordt in dit wetsvoorstel voor deze sector géén gebruik gemaakt van genoemde beleidsoptie.

- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

Het doel van de voorgestelde platformfictie is dat de btw die ter zake van het verrichten van de bedoelde diensten op grond van de btw-wet en -regelgeving verschuldigd is, ook daadwerkelijk wordt voldaan. Voorts hebben de voorgestelde regels als doel dat daar effectief toezicht op kan worden uitgeoefend. Dit moet er toe leiden dat concurrentievervalsing tussen betrokken marktpartijen, die zich binnen de genoemde sectoren in bepaalde situaties voordoet, wordt weggenomen. Het doel is ook om te voorkomen dat er nieuwe concurrentievervalsingen ontstaan als het gevolg van deze regelgeving.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

Het gevolg is dat bovengenoemde doelen worden bereikt door deze EU-regelgeving te implementeren en daarbij alléén voor de sector van passagiersvervoer over de weg gebruik te maken van de uitzondering die lidstaten wordt geboden om KOR-ondernemers uit te sluiten van de platformfictie. De verwachting is dat door het gebruikmaken van die optie bestaande concurrentievervalsing in die sector teniet wordt gedaan en tevens wordt voorkomen dat in die sector alsnog concurrentievervalsing ontstaat tussen ondernemers van verschillende omvang.

Daar waar nieuwe btw-verplichtingen ontstaan bij het platform als gevolg van toepassing van de platformfictie, is sprake van een toename van de administratieve lasten. Platforms zullen bij hun onderliggende dienstverleners gaan uitvragen of zij zelf de btw voldoen over hun prestatie en de btw-identificatienummers gaan opvragen.

Platforms zullen btw-ondernemers in de sector van passagiersvervoer over de weg gaan vragen om te verklaren of zij de KOR-vrijstelling toepassen. Dat kan voor die KOR-ondernemers ook tot een (kleine) verzwaring van de administratieve lasten leiden.

Als onderliggende dienstverleners (kiezen om) niet zelf de btw op aangifte voldoen, verschuift de belastingplicht naar het platform. Voor die groep is er dan sprake van een administratieve lastenverlichting.

Afnemers van diensten die via platforms worden verricht, kunnen afhankelijk van de prijsafspraken die platforms en de partijen waarvoor zij faciliteren met elkaar maken, hogere prijzen en daarmee extra kosten ervaren.

In bepaalde gevallen zal de verrichter van een faciliteringsdienst door de nieuwe btw-regels in een andere lidstaat btw verschuldigd worden.

Burgers en bedrijven zullen in bepaalde gevallen een verhuurprestatie afnemen die op dit moment btw-belast is maar, als gevolg van de nieuwe btw-regels zal worden vrijgesteld en *vice versa*. Dit kan gevolgen hebben voor de verhuurprijzen, de (winst)marges en het recht op aftrek van voorbelasting.

- b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

In hoofdstuk 5 van de memorie van toelichting wordt invulling gegeven aan de regeldruktoets, bedrijfseffecten toets en de MKB-toets.

De conceptregelgeving is uitgewerkt in overleg met de Belastingdienst. De uitvoeringstoets zal worden gedaan nadat de internetconsultatie is voltooid maar voordat het wetsvoorstel zal worden voorgelegd aan de Raad van State.

Uit stap 1 van het stappenplan grenseffecten blijkt dat er van deze maatregel geen grenseffecten worden verwacht. Het is niet aannemelijk dat deze regelgeving in de grensgebieden andere gevolgen heeft dan in de rest van Nederland. Dit komt mede doordat de EU-richtlijn ook in de buurlanden moet worden geïmplementeerd.

Indien buurlanden, anders dan Nederland, voor toepassing van de platformfictie in de sector van kortetermijn verhuur van accommodatie gebruikmaken van de uitzondering voor kleine ondernemers kan dit mogelijk anders zijn.

5. Wat is de voorkeursoptie?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

Zie hoofdstuk 3 van de memorie van toelichting bij het concept wetsvoorstel.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- brede maatschappelijke impact?

Zie paragraaf 4, 5 en 6 van de memorie van toelichting.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

Het is onzeker hoe dienstverrichters en platforms gaan reageren op de nieuwe regelgeving. Onder meer is onzeker:

- Hoe platforms onderliggende dienstverrichters gaan vragen om verklaringen / btw-nummers aan te leveren.
- Hoeveel kleine aanbieders zich zullen melden als btw-ondernemer en zelf aangiftes omzetbelasting gaan indienen.
- De mate waarin onderliggende dienstverrichters gebruik gaan maken van de KOR.
- Of platforms andere eisen gaan stellen aan dienstverrichters voor gebruik van het platform.
- In hoeverre de nieuwe regelgeving zal leiden tot een andere vormgeving van de bedrijfsmodellen van dienstverrichters, platforms, of derden zoals tussenpersonen en betalingsproviders.
- In hoeverre de nieuwe regelgeving zal leiden tot kostenstijgingen bij platforms, de onderliggende dienstverrichters en/of afnemers.

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

Zie hoofdstuk 7 van de memorie van toelichting